

ХІМІЯ – ШЛЯХ ДО ПРОФОРІЕНТАЦІЇ

Олег Деленко, вчитель хімії Сокальської санаторної школи I-III ступенів імені Т. Шевченка, м. Сокаль, Україна

Світлана Деленко, вчителька хімії Савчинської загальноосвітньої школи I-III ступенів та Сокальської Малої академії наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського, Червоноградський район, Львівська область, Україна
olegeldel@gmail.com, svitlana_del@i.ua

Основним прагненням і мотивацією школярів до вивчення навчальних предметів є орієнтація до вибору майбутньої професії. В цьому питанні в основному беруть участь батьки, оскільки вони в подальшому виступають спонсорами своїх дітей при здобуванні професії. Однак є певний відсоток учнів, які прислухаються до своїх бажань. І вивчення такого предмету як хімія відіграє не останню роль у виборі професії. Адже чимало професій пов'язано із знаннями хімії: інженери-технологи, лікарі, фармацевти, працівники харчової та текстильної промисловості, перукарі, художники, лаборанти тощо. Звертаємо вашу увагу на те, що в цих професіях нема слова “хімія”. А ще є хімічна та металургійна промисловість, органічний синтез. В останні роки великий попит мають лікарські, фармацевтичні спеціальності та програмування. Через спрощену процедуру вступу у медичні вузи, де виключено вступний предмет “хімія”, нівелюється і бажання випускників досконаліше вивчати цей предмет. Хоча примітивного знання хімії потребує і повсякденне життя хоча б з метою уникнення ситуацій, що призводять до поганих наслідків із здоров'ям.

Побут також потребує знань хімії, адже, те, що їмо, у що вдягаємось, що куримо (електронні сигарети!) неабияк впливає на здоров'я. Однак, вивчення шкільної програми замало для профорієнтаційного спрямування.

Вибір професії відбувається через різні додаткові можливості предмету: екскурсії, конкурси, підготовку до олімпіад, турніри, моделювання, написання науково-дослідницьких робіт, підготовку проєктів тощо. І чим більше таких нетрадиційних позаурочних заходів, тим цікавіше дітям. Це тому, що саме в цих видах діяльності видно різнобічне застосування хімії. Часто під час підготовки до різних змагань учні виконують дослідження самі, під керівництвом вчителя, розуміють, що роблять, для чого, вчаться пояснити побачене, використовуючи знання не лише з хімії, а й з інших предметів природничих наук. Зокрема, дітям дуже цікаво вирощувати кристали.

Крім цього, діти пишуть і захищають науково-дослідницькі роботи. Ясна річ, що роботи, виконані під керівництвом наукових співробітників на базі хімічних факультетів чи фахових лабораторій є складнішими, однак дають можливість побачити науку зсередини, відчутти свою значимість в тих чи інших дослідженнях. Адже ці роботи мають перспективу розвитку. Дослідницька діяльність на уроках та в позашкільні дають змогу розвиватися дитині, краще розуміти наукову картину світу, а також за вдалими результатами роботи обирати професію.